

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel
i świąt uroczystych w drukarni
STANISŁAWA GIESZKOWSKIEGO.

N° 5.

Kwartalnie kosztuje złotych dziesięć
miesięcznie złotych cztery, numer
pojedynczy groszy dziesięć.

PIĄTEK 8 Stycznia 1847 roku.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho-metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska naporietrzne i różne uwagi
5	6 27" 9"	310 — 2°	7 1, 56	Wschodni słaby	Pochmurno	Mgła białami
	2 9, 426	— 1, 3 1	67	" "	" "	" "
	19 10, 159	— 1, 9 1	63	" "	Chmurno	" "
6	10" 593	— 2°, 8 1, 50		" "	Pochmurno	" "
	2 11, 043	— 3, 2 1, 45		WPn. Wschodni "	" "	" "
	10 10, 893	— 3, 7 1, 33		Wschodni "	" "	" "

Wiadomości zagraniczne.

— Petersburg 8 Grudnia. —

N. Cesarz Jmć raczył rozkazać, iżby od dnia przybycia do Czesmy (hotelu inwalidów w okolicach Petersburga) ciała ś. p. W. Xięźniczki Maryi Michałowny do dnia pogrzebu, to jest przez 11, 12 i 13 grud., wszyscy jenerałowie i oficerowie mieli na sobie ciężką żałobę, na wzór tej, jaka była przywdziana przez cztery pierwsze dni po odebraniu wiadomości o zejściu J. C. Wysokości.

J. C. Mość raczył rozkazać, iżby od dnia przybycia do Czesmy ciała ś. p. W. Xięźniczki Maryi Michałowny do dnia jej pogrzebu włącznie, to jest 11, 12 i 13 grud, wszelkie widowiska w Petersburgu były zamknięte.

Wiadomości z Kaukazu. — (Ciąg dalszy.) — Ten tak bystry z dwóch przeciwnych stron jednocześnie wymierzony atak, do tego stopnia zmieszał nieprzyjaciela, iż nie dawszy ani razu ognia z dział, zaczął w nieładzie zbierać się w masy pośród aut. — Niezwłocznie pod dowództwem kapitana artylerji Łagody, nadbiegły cztery górne granatniki, z których dobrze kierowany ogień szerząc śmierć w tłumach Miurydów, wprowadził ich w największy popłoch. Jednocześnie przybył także pierwszy batalion pułku Apszeronskiego, skierowany dolną drogą na sam środek aut — Przez dwie godziny przeszło wrzał bój zacięty. Dragoni i piechota kolejno zdobywali dom po domu, cyrkuł po cyrkułe, mniej zważając na grad kul nieprzyjacielskich puszczanych z okien zabudowań aut, wzniesionego gradusami na pochyłości góry. — W trakcie tego z tyłu naszych kolumn nagle ukazały się ogromne masy nieprzyjaciela, oczekującego nas we wsiach I-tu-Aju i Kaka-Machi. Nie spodzie-

wając się wcale tak spiesznego i tak zupełnego powodzenia wojsk naszych w Kutaszy, Hadzi-Murat śmiało i bystro uderzył na naszą arygardę, starając się ze wszech stron otoczyć oddział, masami zbliżającymi się szybko po górzystej i nader dla nich dogodnej pozycji. W arygardzie naszej zostającej pod dowództwem pułkownika jeneralnego sztabu Kopgera znajdował się drugi batalion Apszeronskiego, czwarty Dagestańskiego pułku przy 2 górnych granatnikach, do czego w krótkie przyłączyły się dwie kompanie pierwszego batalionu pułku Dagestańskiego, jedno lekkie działo i wyborowa secina Dońskich kozaków. Po kilkakroć kawalerja Hadzi-Murata przypuszczała bezskuteczny atak na naszą piechotę, a jednocześnie tłumy pieszych Lezginów z przedłożonym krzykiem uderzyły na lewe skrzydło zajmowanej przez naszą arygardę pozycji, starając się ją otoczyć; lecz dwie kompanie naszej piechoty, dowodzone przez sztabs-kapitana Diakonowa, bagnetem zmusiły nieprzyjaciela do cofnięcia się. — W ten sposób arygarda naszego oddziału wytrzymała dzielnie natarczywe ataki Hadzi-Murata; za przybyciem zaś jej w pomoc pierwszego batalionu Apszeronskiego pułku i dwóch szwadronów dragonów, postanowiono natychmiast przypuścić ogólny atak na nieprzyjaciela, który lewym skrzydłem usiłował połączyć się z tłumami spiesźnie odstupującymi od Akuszy. W tej chwili stanowcze natarcie całej naszej piechoty, wspierane silnym ogniem 4 dział, dokonało ogólnej porażki górali, którzy na wszystkich punktach rozbieg, zaczęli w największym pierzebać nieładzie. — Wykonanie tego tak dzielnie kierowanego ataku poruczonem było jenerał-majorowi, xięciu Kudaszewowi, i dowódcy pułku Apszeronskiego piechoty Orbelianowowi. W dniu tym dragoni pierwsi zaczęli i ostatni zakończyli bój, w którym na-

sze wojska świetne zwycięstwo, a nieprzyjaciel zupełną poniósł klęskę. Rozbitych bagnietami piechoty Miurydów, dragoni pędząc przed sobą, zastali trupami drogę prowadzącą do Chodźat-Mechlińskiego wąwozu, w którym nieprzyjaciel starał się znaleźć bezpieczniejsze schronienie. (D. n.)

— Paryż 17 Grudnia. —

Rada jeneralna departamentu Sekwany uchwaliła na swém ostatniem posiedzeniu 2000 fr. składki na posąg marszałka Lobau, który ma być postawiony w rodzinnem jego mieście Pflzburg; rada municypalna Paryża udzieliła na podobnyż cel 4000 fr.

Panna Durbois przeznaczyła legatem dla szpitali miasta Bourges i kilku zakładów dobroczynnych w departamencie Cher 600,000 franków. Dla miasta Rodez, były krawiec w tem mieście, pan Lebon, zapisał 400,000 franków.

Wartość monety wybitej właśnie w Paryżu dla rządu rzpltej Haiti, wynosi 200,000 franków.

W organizacyi algierskiej administracyi mają zająć znaczne zmiany; rezydencye zarządów wojskowych okręgów mają być dalej w głąb kraju przeniesione, z Algieru do Medeah, z Oranu do Maskary; ale jlny gubernator ma pozostać w Algierze.

Jeden dziennik donosi o śmierci p. Alexandra Perier, brata Kazimierza Perier.

W jednej dolinie położonej pośród gór Pyrenejskich, dalekiej od hałasu i agitacyi, znajduje się stan znany pod nazwiskiem rzeczypospolitej Andorra. Mieszkańcy jego niezawisli żyją pod protekcyą Francyi i Hiszpanii; mają własne prawa i rząd, na czele którego znajduje się dwóch najwyższych sędziów, jeden Francuz drugi Hiszpan.

Rzeczpospolita ta liczy 54 wsi, zawierających około 12,000 mieszkańców, utrzymujących się z pldów swych trzód, jako głównego bogactwa kraju. Gdy Napoleon przebywał Pyreneje udając się do Hiszpanii, zatrzymał się w Andorre, stolicy rzeczypospolitej, której zapewnił swą protekcyę i przyrzekł nadać ważnych wypadków nie zostało dotąd spełnione. Teraz mieszkańcy sami przywieśli to do skutku; kodeks powszechny został uroczyste ogłoszony w Andorre dnia 7 listopada r. b. Ten kodeks, pełen prostoty, obejmuje w stu artykułach wszystkie prawa cywilne i kryminalne rzeczypospolitej.

Constitutionnel donosi, że konsul francuzki na wyspie ś. Maurycego, który miał sprzeczkę z admirałem angielskim, przeniesiony został do Hanolulu na wyspie Sandwichkiej, gdzie nowy konsulat będzie ustanowiony. Zresztą p. Barbet jeszcze przed owem zajęciem pragnął swego przeniesienia.

Nogender Nauth Tagore, syn zmarłego Babu Dwarkanauth Tagore, przybył tu z Lon-

dynu, ale już jutro w dalszą uda się podróż do Indyj wschodnich.

W dniu 15 b. m. jako w szostą rocznicę przewiezienia popiołów Napoleona do Paryża, odbyło się w kościele Inwalidów uroczyste żałobne nabożeństwo. Przez cały dzień składano wieńce i bukiety z nieśmiertelników u stóp kolumny Vendome.

— Londyn 17 Grudnia. —

W *Standard* czytamy: Wiemy z dobrego źródła, że w skutku rozkazu rządu przygotowano apartamenta w hotelu Mivarta na przyjęcie Beja tunetańskiego, który gdyby był odwiedził Anglię, zostałby był przyjęty z wszelkimi względami przynależnemi jego stopniowi, ale w żadnym razie z honorami, jakie się zwykle czynią panującym. Lord Palmerston zawiadomiony o pretensyach Beja, kazał zaniechać przygotowań, które już były poczynione.

Wiadomości z Irlandyi donoszą o nowem nieporozumieniu w stronnictwie repealów; propozycya bowiem O'Connella w celu pojednania młodej Irlandyi z głównym związkiem nie powiodła się, na co użalał się sam O'Connell w mowie mianej na onegdajszym tygodniowym zgromadzeniu, gdzie powstawał zapaleczywie na młodą Irlandyę.

— Dnia 18 Grudnia. —

Na odbyć się mającej jutro radzie tajnej, na którą królowa z wyspy Wight przybędzie, ma być oznaczony dzień otwarcia parlamentu. *Globe* w półurzędowem doniesieniu mówi, że jeżeli nie zajdą nieprzewidziane okoliczności, otwarcie nastąpi dnia 19 stycza.

M. Herald pisze: „Mamy powód sądenia, że francuzki konsul na wyspie ś. Maurycego przez swój rząd odwołany został za niepojęty postępek względem angielskiego admirała Dacres. Admirał ten zaproszony był przez oficerów stacyi na bal; stosownie do zwyczaju, podano mu listę zaproszonych gości, a gdy ujrzał nazwisko konsula francuzkiego, zrobił uwagę, że ten nie odwiedził go, jak to przyjęty zwyczaj wymaga. Poczem dwaj oficerowie udali się do konsula francuzkiego, dla cofnięcia zaprosin, oświadczając grzecznie powód tego ich postępku. Konsul zamiast się uniewinnić za uchybienie zwyczajowi, napisał do admirała obrażający list, który ten swemu rządowi przesał. Lord Palmerston zawiadomił o tem rząd francuzki, a ten postanowił odwołać swego ajenta.

Wielkie masy śniegu, jakie spadły we wszystkich częściach kraju, wstrzymały od kilku dni przybycie różnych poczt. Między Edynburgiem i Carlisle leży śnieg na 8 do 9 stóp wysoko. Okolice Westmorelandu i Cumberlandu nie są wcale do przebycia. W okolicy Durham śnieg leży na 8 stóp głęboki; w okolicach Canterhury, Dover, Ramsgate i t. d., gdzie najmniej spadło śniegu, ten jednak na trzy stopy grubo pokrył ziemię. Poczta Edynburska, która przed trzema dniami powinna była przy-

być, dopiero dziś w południe nadeszła, a poczyty do Szkocyi przeznaczone nie mogły dalej za Carlisle postąpić.

— *Serbia.* —

Rząd Serbski polecił urzędowi pocztowym, aby wszystkie dzienniki, tak krajowe, jak i zagraniczne, bezpłatnie przysyłały trzymającym je osobom. Prócz tego, w Belgradzie znajduje się czytelnia, zawierająca przeszło 40 pism czasowych, a komitet rzeczzonego zakładu postanowił wydawać od 1 stycznia 1847 roku dziennik, który w języku ludowi dostępnym zawierać będzie to wszystko, co na uwagę zasługuje. Dziennik pomieniony, redagowany przez sześciu profesorów, rocznie tylko dwa reńskie (8 złp.) kosztować będzie.

— *Ameryka.* —

Wiadomości z Campeche donoszą, że mieszkańcy sprzeciwiają się przyłączeniu napowrót Jukatanu do Meksyku.

Siły amerykańskie zgromadzone w Monterey, nie przechodzą 5000 ludzi, a od ujścia rzeki Rio-del-Norte aż do tego miastanie wynoszą razem 13,000 podczas gdy generał Tajlor potrzebuje przynajmniej 15,000 wojska aby ruszyć na San Luis Potosi, gdzie Santa-Anna zgromadza ciągle swe siły. Pierwsze miasto, które generał Tajlor ma do opanowania, jest Linares, położone o 120 mil od Monterey na drodze do Tampico; generał amerykański zajął Saltillo przez meksykańów opuszczone i połączył się z generałem Wood.

Kalifornia jest spokojna i amerykańskie północni przedsiębiorcy środki dla zapewnienia sobie tej nowej posiadłości bez żadnych przeszkód.

San Luis Potosi oświadczyło się przeciw generałowi Salas, który sprawuje urząd prezydenta Meksyku w imieniu Santa Anny.

Pracują ciągle nad ufortyfikowaniem Veracruz. Rozeszła się znowu wieść, że Anglia ofiaruje swe pośrednictwo.

Rozmaitości.

PODEJRZENIE.

(Powieść Henryka Kook'a, przełożona z francuzkiego.)

(Ciąg dalszy.)

Przybywszy do Paryża, z radością chwyciłem się zawodu, jaki mój przybrany ojciec mi wskazał, jako najszlachetniejszy i najużyteczniejszy dla ludzkości. Zacząłem pracować bez odpoczynku... Moje postępy... gdyż mogę się tak wyrazić, mówiąc do przyjaciela, nie będąc posądzonym o fałszywą miłość własną, moje postępy były szybkie, pomyślny skutek odpowiedział moim życzeniom; wkrótce spodziewam się, że zostanę doktorem. Lecz jestem ułogi. Pomimo całej odwagi i talentu jaki w sobie czujemy, w każdym zawodzie trzeba długiego czasu, ażeby sobie zjednać sławę i powodzenie.

Nie mam zatem przed sobą, jak tylko niepewną przyszłość. A teraz, kiedy już wiesz, Mau-

rycy, kim jestem i czem chcę zostać, odpowiedz mi: Mamże jeszcze hywać w waszym domu?... Koeham szalenie twoją siostrę!

Maurycy uśmiechnął się i powiedział, patrząc na swego przyjaciela:

Moja matka mówiła mi o tem.

Jakto! zawołał Daniel zmieszany; ona wie... mówiła ci o tem?

Alboż matka nie widzi wszystko, mój przyjacielu? i czyliż ma co skrytego przed synem?

Tak jest, wie, że kochasz moją siostrę, jej drogą Henrykę a jej Henryka, ciągle jej o tobie mówię! Mówiła ze mną o tem i nie pytając się ciebie bynajmniej kim jesteś, przyjmowaliśmy cię ciągle, gdyż byliśmy przekonani, że jesteś uczciwym człowiekiem, a postępek twój teraz dowodzi mi, żeśmy słusznie ci zaufali. Choć jesteś synem wieśniaka, możesz dla tego mieć nadzieję zostać mężem mojej siostry. Masz odwagę i punkt hororu, z temi przymiotami można nabyć sławę i majątek. Raz jeszcze zapewniam cię Danielu, że możesz mieć nadzieję; co do mnie, przysięgam ci, że się pysznić będę, gdy cię nazwę moim bratem.

Na te słowa uczuł Daniel, jak mu serce gwałtownie biło; nie mógł odpowiedzieć ani słowa, lecz jego oczy wyrażały radość tak mocną, tak prawdziwą, iż Maurycy z przykrością pomyślał, iż będzie musiał zinniejszyć to szczęście, które sam sprawił.

Tak więc dalej mówił tonem poważnym:

Ale nim jeszcze to małżeństwo nastąpi, Danielu musisz czekać... czekać długo może! Pewne okoliczności, których ci nie mogę wyjawić, nie dozwolą ażeby ten związek mógł przyjść do skutku przed parą laty. Miej nadzieję. powtarzam ci raz jeszcze, że może da Bóg dowód swej wielkiej łaski, wyprowadzając moją dobrą matkę, moją siostrę... i mnie z przykrego położenia, w jakim się znajdujemy.

Oh! nie pytaj mię o nic, mój przyjacielu, rzekł znowu Maurycy, widząc, że Daniel chce mówić, teraz nie ci wytłomaczyć nie mogę! Zresztą ja sam nic nie wiem! Sam jestem bardzo nieszczęśliwy, cierpię dla tych, których kocham, więcej jak sam dla siebie! chciałbym przeniknąć tajemnicę, którą matka ukrywa przedemną, widzieć raz co począc, co przedsięwziąć, lecz przyrzekłem, że nie będę starał się odgadnąć i pomimo moich obietnic, myśl, pragnienie nicustanne ściga mię i dręczy... Zdaje mi się, że gdybym śmiałą ręką usunął zasłonę okrywającą mię mógłbym odzyskać szczęście dla nas wszystkich.

Lecz otóż i jestem w domu... Zegnaj cię Danielu! do zobaczenia wieczorem, mój przyjacielu. Nic przerażaj się zbytecznie tem co ci powiedziałem. Powód, który zmusza mię do milczenia, bynajmniej nas nie krzywdzi... możesz bez obawy kochać moją siostrę jest godna ciebie.

Maurycy wszedł do domu, zegnając Daniela przyjaznem skinieniem ręki, a ten szedł dalej smutny i uradowany razem tem co usłyszał.

Szedł ku swemu mieszkaniu, zatopiony w myślach, z głową spuszczoną, i przebodził plac Odeon, gdy uczuł że go ktoś trącił.

Gdzież to idziesz mój piękny paniecu? krzyknął mu jakiś głos w same ucho; gdzież to idziesz, że nawet nie widzisz przyjaciela, koło siebie. ani też przed sobą dawniej swej kochanki, która już pociesza się po twojem opuszczeniu?

Daniel podniósł oczy, poznał Laurensa i patrząc w kierunku, w jakim tenże wskazywał mu pal-

cem ulicę poprzeczną, ujrzał Lucynę prowadzącą się z jakimś wysokim jegomością.

Na ten widok, ponimo całej swojej filozofii i całej obojętności, jaką sądził mieć dla Lucyny, obojętności, którą zresztą czerpał w innym uczuciu, Daniel nie mógł powściągnąć zadrżenia ze zgrzyoty.

A to co znowu takiego? mówił dalej Laurence zaczynając się śmiać; może sądził, iż pójdzie do klasztoru z żalu żeś ją opuścił?

Daniel zrobił poruszenie niecierpliwości, a Laurence dodał znowu:

Ach! ty wierzysz w poświęcenie, w miłość i wierność? Bardzo jesteś młody mój biedny Daniele... ja w nic już nie wierzę, to bezpieczniej... Ale coś ta roznoxa nie przypada ci do smaku?... Chcesz zachować swoje złudzenie?... zachowaj je... jest to taki skarb jak inne... nie zazdrościsz ci go... Zegnaj cię, czekają na mnie z objadem. Już mnie nie odwiedzasz więc... to nie dobrze! A Maurycy cóż porabia?

Pracuje tak jak ja.

Zawsze widzę pracowici, zawsze...

Poczem wstrzymując się od jakiegoś żartu, zawołał, ściskając Daniela za rękę:

Znowu chciałem się śmiać, jestem niepoprawiony! Do widzenia..., przyjdę kiedy w tych dniach do ciebie, bo mam wiele rzeczy do powiedzenia.

Oddalił się, a Daniel szedł dalej.

Powracając do domu myślał o Lucynie. Spotkanie z dawną kochanką uczyniło na nim wrażenie, którego sam pojąć nie mógł. Czuł się boleśnie dotkniętym ujrzawszy tę kobietę, którą odepchnął od siebie... z taką trudnością, w towarzystwie zapewne swego nowego kochanka. Zdawało mu się, że nie powinna była tak prędko o nim zapomnieć, i zamiast cieszyć się z nadziei, jakie mu robił Maurycy, pomimowolnie gardził tem szczęściem i całkiem zajmował się swem urojeniem, które nazywał niewiernością Lucyny.

W tej chwili, zapukano lekko do drzwi jego pokoju.

Proszę wejść, zawołał, klucz jest w drzwiach.

Wiem, rzekł głos dobrze mu znany, ale bałam się przeszkodzić panu. (D. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 6 do dnia 7 Sycznia.

Rutkowski Józef, Thierling ob., Kumer Ignacy, z Galicyi; -- Krulisch Jan, z Polski; -- Romalo Grzegorz, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Herwarth kapitan król. pruss., Schoepe Otto, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

W imieniu
NAJJAŚNIEJSZEGO FERDYNANDA I.
Cesarza Austrii, Króla &c.

Cesarsko Królewski Trybunał Miasta Krakowa i Jego Okręgu wydał wyrok następujący:

Działo się w Krakowie w domu Władz Sądowych, na Audyencji publicznej C. K. Trybunału Miasta Krakowa i J. O. dnia dwudziestego czwartego Grudnia 1846 roku.

Wydział I.

Obecni:

J. Pareński Sędzia Prezydujący.

Karwacki) Sędziowie
Czech)

Mikuszewski Za Pisarza.

(podpisano) J. Pareński, Mikuszewski.

Wskutek podania P. Józefa Bartla do Nru 6806 Dz. Tr. wniesionego, o ogłoszenie upadłości haudlu staroz. Feiwa Kronengolda w Krakowie na Kazimierzu pod L. 6⁸/₁₀ exystującego; Trybunał zważywszy iż podający pokładanym protestem w dniu 14 Grudnia 1846 przez notaryusza Marcjusa Strzelbickiego spisany, udowodnia odmówienie wypłaty przez Feiwa Kronengolda summy talarów 111 srg. 28 $\frac{1}{2}$ do wezła z dnia 4 Czerwca 1846 r. na rzecz Józefa Bartla z terminem wypłaty za miesiąc 6 w Krakowie wystawionego. Zważywszy iż podający Józef Bartl żądanie swe o ogłoszenie upadłości Feiwa Kronengolda, gruntuje na reskrypcie C. K. Sadu Wyższego M. Krakowa z dnia 22 Grudnia b. r. do N. 2410 wydanym, przeto Trybunał na zasadzie art. 1. §. 13. 18. i 19. K. II. K. III. upadłość haudlu Feiwa Kronen-

golda z dniem 14 Grudnia 1846 roku, jako dający odmówienia wypłaty ogłasza, a następnie wzywa C. K. Sąd Pokoju Okręgu II M. Krakowa o przyłożenie pieczęci na majątku upadłego, a C. K. Dyrekcją Policji o dodanie straży Policjiułej upadłemu, Kommissarzem upadłości z grouw swego Sędziego Tomasza Czecha mianuje, na Kuratorów zaś PP. Józefa Jana Verderbera i Karola Timera kupców i Obywateli M. Krakowa wyznacza.

Wpis w ilości złp. 3 gr. 15 ustanawia.

Osądzono w I. Instancyi z temczasową wykucyą bez kaucyi.

(podpisano) J. Pareński J. Mikuszewski.

Zaleca i rozkazuje &c. &c.

(podpisano) J. Pareński, J. Mikuszewski.

Zgodność niniejszego odpisu z oryginalnym Wyrokiem zaświadcza

Za Pisarza C. K. Trybunału Miasta Krakowa i J. Okręgu

(3r.) J. Mikuszewski.

Nro. 6665.

CESARSKO KROLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do masy Jana v. Piotra Pawłowskiego w roku 1836 zmarłego z kwoty złotych polskich 345 groszy 7 składającej się, aby z takowemi w ciągu miesiący 3 do Trybunału zgłosili się pod rygorem przyznania powyższej masy na rzecz Skarbu Publicznego.

Kraków dnia 17 Grudnia 1846 r.

Sędzia Prezydujący

J. Pareński.

(2r.)

Z Sekr. P. Burzyński.